

Guía Docente				
Datos Identificativos			2021/22	
Asignatura (*)	Introdución ao Turismo	Código	662G01009d	
Titulación	Grao en Turismo (a distancia)			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Non presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Humanidades			
Coordinación	Lezcano González, Mª Elvira	Correo electrónico	m.lezcano@udc.es	
Profesorado	de Carreño de Vicente, Mercedes	Correo electrónico	m.decarreno@udc.es	
	Lezcano González, Mª Elvira		m.lezcano@udc.es	
Web	m.lezcano@udc.es			
Descrición xeral	Con esta materia preténdese a aproximación do alumnado ao turismo en todos os seus ámbitos dun modo introductorio. A adquisición dunha cultura turística e a comprensión dos distintos aspectos e organización da actividade dende un punto de vista transversal, son obxectivos básicos a alcanzar no transcurso da mesma e imprescindibles para que o alumnado se familiarice coa realidade turística e a súa terminoloxía.			

Plan de contingencia	1. Modificacións nos contidos Non haberá cambios nos contidos 2. Metodoloxías ? Metodoloxías docentes que se manteñen: Clase maxistral, titorías, moito máis personalizadas. Todos os materiais estarán a disposición do alumnado na plataforma Moodle. 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Clase on line (Teams). Manterase o horario de clase. Titoría (Teams e correo electrónico). As que o alumnado precise. 4. Modificacións na avaliación Traballo tutelado 70% Traballo de Principio de Grao. Manteranse ás características do traballo establecidas no inicio do cuatrimestre. 60% traballo escrito 10% defensa Addenda ao traballo tutelado 30% Apartado engadido ao traballo tutelado, que consistirá en explicar a súa relación cos contidos da materia. (Substitúe ao exame presencial) Observacións de avaliación: Elimínase a proba escrita e substitúese por una adenda ao traballo inicial. O traballo tutelado consistía en un documento escrito e unha exposición. Elimínase a exposición e simplemente se fará unha sesión de defensa do traballo, na que o alumnado deberá responder a algunha pregunta proposta pola profesora e referida ao proceso de elaboración do mesmo. A defensa do traballo farase no período de avaliación. 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía A bibliografía manterase, posto que xa se lles indican nas presentacións moitas referencias on line e dáse o visto bo ao emprego da bibliografía dispoñible na rede. Nas clases e titorías íranse indicando numerosas referencias útiles, que serían excesivas para enumerar aquí.

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Comprender os principios do turismo: a súa dimensión espacial, social, cultural, política, laboral e económica.
A2	Analizar a dimensión económica do turismo
A3	Comprender o carácter dinámico e evolutivo do turismo e da nova sociedade do lecer.
A4	Coñecer as principais estruturas político-administrativas turísticas.
A5	Converter un problema empírico nun obxecto de investigación e elaborar conclusións.
A6	Ter unha marcada orientación de servizo ao cliente.
A7	Recoñecer os principais axentes turísticos.
A8	Avaliar os potenciais turísticos e a análise prospectivo da súa explotación.
A14	Comprender o marco legal que regula as actividades turísticas.
A19	Xestionar o territorio turístico de acordo cos principios de sustentabilidade.
A23	Analizar os impactos xerados polo turismo.
A27	Comprender o funcionamento dos destinos, estruturas turísticas e os seus sectores empresariais no ámbito mundial.
B1	Capacidade de análise e síntese.
B2	Comunicación oral e escrita en lingua nativa.

B3	Resolución de problemas.
B4	Razoamento crítico.
B5	Compromiso ético.
B6	Aprendizaxe autónoma.
B7	Adaptación a novas situacións.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Coñecer as diferentes dimensións do turismo e as súas interrelacións	A1 A2 A3 A4 A7 A8 A23 A27	B1 B2 B4 B7	
Estudiar as tendencias turísticas e os factores de inestabilidade no turismo	A1 A2 A3 A4 A7	B1 B4 B5 B6	
Coñecer os conceptos básicos do turismo	A1 A2 A3 A4 A7 A23 A27	B1 B2 B4 B6	
Comprender que todos os aspectos e cualidades inciden directa ou indirectamente na calidade do turismo	A1 A3 A5 A6 A8	B1 B4 B5 B6	C4
Manexar fontes de información relacionadas co turismo	A1 A5	B1 B2 B3 B4 B6	C1 C2 C3 C4 C7

Propoñer criterios de turismo sostible	A1 A3 A5 A19 A23	B1 B3 B4 B5	C4
Saber abordar o turismo dende unha perspectiva histórica ate o momento actual	A1 A3 A23 A27	B1 B4	
Saber entender o turismo como motor de desenvolvemento das sociedades humanas	A3		
Coñecer os cambios que se experimentan nos procesos de desenvolvemento turístico	A1 A3	B1 B4	
Coñecer o papel do lecer na sociedade actual e as tendencias de futuro	A1 A3		
Empregar as fontes sociais e históricas para extraer e interpretar información sobre o desenvolvemento do turismo	A1 A3 A14	B1 B3 B4 B6	C1 C4 C6
Extrapolar experiencias e tomar decisións a partir da análise das características de diversos modelos turísticos, a súa potencialidade e evolución	A3	B1 B3 B6	
Coñecer a importancia da investigación en turismo	A5	B1 B2 B3 B4 B6	C4 C6 C8
Identificar situacións e realidades nas que se atopa inmerso o sector	A1 A3 A5 A19 A27	B1 B3 B4	C2 C4 C5 C6
Analizar, interpretar e inferir datos e resultados para a aplicación da investigación aos fines propostos	A1 A3 A5 A19	B1 B3 B4 B6 B7	C1 C4 C5 C7 C8
Coñecer e recoñecer os principais axentes que actúan no mercado turístico nacional e internacional	A1 A3 A7		

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Introducción ao turismo	1.1. Concepto e definicións.
2. A Actividade Turística	2.1. O suxeito do turismo - Tipoloxías de turismo 2.2. Motivacións 2.3. Correntes turísticas 2.4. O sistema turístico

3. Evolución Histórica	3.1. Dende as orixes ata o século XXI. 3.2. Evolución histórica do turismo en España.
4. Impactos do Turismo	4.1. Económicos 4.2. Ambientais 4.3. Socioculturais
5. O Mercado Turístico	5.1. Demanda turística 5.2. Oferta turística 5.3. Estacionalidade
6. Agentes del Turismo I	6.1. Aloxamentos e restauración. 6.2. Transportes e outros provedores. 6.3. Produción e distribución.
7. Agentes del Turismo II	7.1. A Administración pública turística. 7.2. Organizacións supranacionais
8. Política Turística	8.1. Concepto 8.2. Evolución da política turística en España
9. Gestión de Destinos: Sostenibilidade	9.1. Planificación 9.2. Tecnoloxía 9.3. Accesibilidade
10. O Turismo como Ciencia	Reflexión e Debate

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Traballos tutelados	A27 A19 A14 A8 A7 A6 A5 A4 A3 A2 A1 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C3 C4 C6 C7 C8	6	84	90
Proba mixta	A1 A2 A3 A4 A5 A7 A27 B1 B2 B4 C1 C4 C6 C8	3	18	21
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A4 A7 A23 A27 B4 B5 C2 C4 C5 C6 C8	18	17	35
Atención personalizada		4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Neste curso será un traballo persoal do alumno/a no que, a partir dun caso elexido entre varios propostos pola profesora, se tratarán todos os temas aprendidos ao longo da materia (daranse as pautas necesarias para realizalo ao inicio das clases). O Alumnado de Modalidade On line fará o mesmo traballo, seguindo as mesmas indicacións e pautas, que aparecerán expostas en Moodle e serán explicadas polo profesorado.

Proba mixta	Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas. En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. Ademais, en canto preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación. A proba será idéntica para o alumnado de Modalidade On line
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia. O alumnado de Modalidade On line terá á súa disposición todos os materiais explicados na materia na plataforma on line. Na hora e media de conexión en directo cada semana, darse unha parte de clase maxistral. Dita sesión será sempre gravada para poder visualizala en diferido.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	O xeito e o momento nos que se realizará será especificado ao longo do desenvolvemento da materia. O alumnado de Modalidade On Line: Recibirá tutorías grupais e individualizadas como orientación a través de TEAMS, así como atención por correo electrónico.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba mixta	A1 A2 A3 A4 A5 A7 A27 B1 B2 B4 C1 C4 C6 C8	Proba que integra proba de ensaio e preguntas obxectivas. En canto a proba de ensaio, recolle a análise dun texto relacionado co traballado durante a materia . En canto ás preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación	60
Traballos tutelados	A27 A19 A14 A8 A7 A6 A5 A4 A3 A2 A1 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C3 C4 C6 C7 C8	Durante o curso, estableceranse diferentes exercicios que poderán tratar sobre documentos relevantes para a temática da materia, con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos. A final de curso realizarase a exposición oral dun traballo sobre un caso ou tema aprobado pola profesora co que se relacionarán os temas aprendidos ao longo da materia (ao comezo das clases daranse as pautas necesarias para a súa realización). Na avaliación continua terase en conta igualmente todos os traballos realizados durante o curso -como comentarios, exercicios ou procuras propostas pola profesora, charlas recibidas, experiencias de campo, tarefas desenvolvidas, etc, sempre explicando a súa conexión coa materia- así como a asistencia.	40

Observacións avaliación

O alumnado do grao on line non ten a obriga de asistir ás clases programadas na semana, pero sí a visualizar as clases maxistras ou interactivas gravadas, así como os materiais engadidos na plataforma Moodle. Valorarase a participación nos foros propostos e a asistencia a titorías individualizadas.

Todas as probas teñen que superar o 50% da nota, para poder facer o cómputo final

O alumnado que non se presente á Proba Obxectiva (independentemente da convocatoria de que se trate), será cualificado cun " NP" (Non Presentado), aínda no caso de tener feito, presentado e exposto traballos tutelados ou outras actividades que computen na avaliación.

Tanto en primeira como en segunda oportunidade aplicarase o mesmo sistema de avaliación.

A convocatoria adiantada consistirá nunha proba mixta que computará o 100% da materia

O traballo será presentado e defendido tanto por escrito como en formato on line, mentres que a proba mixta haberá de realizarse de forma presencial.

A detección de plaxio o falsidade será penalizada co suspenso na materia.

Fontes de información

Bibliografía básica

- BAYÓN MARINÉ, F., MARCOS VALDUEZA, H., VOGELER RUIZ, C. e GONZÁLEZ DE SOUZA, M.A. (coord.) (2000). 50 años del turismo español. Madrid, Centro de Estudios Ramón Areces S.A
 - ESTEVE, R. E FUENTES, R (2000). Economía, historia e instituciones del turismo en España. Madrid, Pirámide
 - FERNÁNDEZ FUSTER, L (1991). Geografía general del turismo de masas. Madrid Alianza Universidad
 - FERNÁNDEZ FUSTER, L. (1991). Historia general del turismo de masas. Madrid, Alianza Universidad
 - IRANZO, JUAN E. et al. (2003). La estructura económica de los mercados turísticos. Madrid, Instituto de Estudios Económicos
 - MONTANER MONTEJANO, J. (2008). Estructura del mercado turístico. Madrid, Síntesis
 - OMT (1998). Introducción al turismo. Madrid, OMT
 - PULIDO FERNÁNDEZ, J. I. y CÁRDENAS GARCÍA, P. J. (Coord)s (2013). Estructura Económica de los Mercados Turísticos. Madrid, Síntesis
 - RIVAS GARCÍA, JESÚS (2008). Estructura y economía del mercado turístico. Oviedo, Septem Edics
 - SÁEZ, A. (coord.) (2014). Introducción a la estructura del mercado turístico. Madrid, Síntesis
 - URIEL, E. y HERNÁNDEZ, R. (coord.) (2004). Análisis y tendencias del turismo. Madrid, Pirámide
 - VOGELER RUIZ, C. e HERNÁNDEZ ARMAND, E. (2000). El mercado turístico. Madrid, Ed. Centro de Estudios Ramón Areces S.A.
 - VOGELER RUIZ, C. e HERNÁNDEZ ARMAND, E. (2018). Introducción al Turismo: Análisis y Estructura.. Madrid, Editorial Universitaria Ramón Areces.
- Trátase dunha bibliografía xeral, posto que en cada tema, e ao longo do curso, a profesora propondrá novas referencias máis específicas.

Bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Se recomienda seguir los temas de forma progresiva y siempre tratar de mantener contacto semanal con la profesora

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías